

Na osnovu člana 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ brojevi 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlaštenja Zakonodavnoj komisiji Skupštine Brčko distrikta BiH broj 01-02-218/17 od 13. 9. 2017. godine, Zakonodavna komisija Skupštine Brčko distrikta BiH na 87 sjednici održanoj 25. 2. 2020. godine utvrdila je prečišćeni tekst Zakona o dječjoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 01/03), s izmjenama i dopunama Zakona o dječjoj zaštiti Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 04/04, 25/05, 19/07, 02/08, 03/15, 21/18 i 04/19)

Broj: 01-02-209-03/20

Brčko, 25. 2. 2020. godine

PREDSJEDAVALJUĆI ZAKONODAVNE KOMISIJE

Ljubiša Lukić, s. r.

Z A K O N O D J E Č J O J Z A Š T I T I
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE
PREČIŠĆENI TEKST

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Dječja zaštita ima za cilj da se svakom djetetu osiguraju približno jednaki uslovi za zdrav i pravilan fizički, intelektualni i emocionalni razvoj u porodici.

Član 2

Pravo po ovom zakonu ostvaruju lica koja imaju, najmanje dvije godine neprekidno od dana podnošenja zahtjeva prebivalište na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt) u skladu s članom 11 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uz kontinuirano praćenje i uvida na prijavljenoj adresi mjesta prebivališta podnosioca zahtjeva, a od strane radnika Pododjeljenja za socijalnu zaštitu.

Stalno mjesto prebivališta dokazuje se uvjerenjem koje izdaje nadležni organ.

Član 3

Porodica u smislu ovog zakona je životna zajednica roditelja i djece i drugih srodnika.

Porodicu čine krvni, tazbinski i adoptivni srodnici bez obzira na stepen srodstva.

Član 4

Prihod u smislu ovog zakona se smatra ukupno neto primanje ostvareno u toku jedne godine.

Član 5

Ukupan prihod domaćinstva čine prihodi koje članovi ostvaruju po osnovu:

1. plata i drugih primanja iz radnog odnosa;
2. starosne invalidske i porodične penzije;
3. poljoprivredne djelatnosti;
4. primanja po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata;
5. prihoda ostvarenih po osnovu imovinskih prava;
6. dopunskog rada.

Prihod od poljoprivrednih djelatnosti u smislu stava 1 tačke 3 ovog člana smatra se katastarski prihod iz prethodne godine koji se dijeli sa dvanaest (12) mjeseci i s brojem članova domaćinstva.

Prihod ostvaren po osnovu imovinskog prava u smislu stava 1 tačke 5 ovog člana smatra se prihod ostvaren prodajom imovine ili davanjem u zakup ili najam.

Prihod u smislu stava 1 ovog člana ne smatra se novčana naknada po osnovu invaliditeta za fizičko oštećenje, novčana naknada za pomoć i njegu od drugog lica, dodatak na djecu i stipendija učenika i studenata.

Član 6

Prosječna plata u smislu ovog zakona definiše se kao ukupna plata u toku jedne godine podijeljena na dvanaest (12) mjeseci.

Član 7

Posebna zaštita u smislu ovog zakona je, društvena zaštita i poseban tretman prema djeci bez roditeljskog staranja ili bez jednog roditelja, djeci ometenoj u fizičkom ili psihičkom razvoju, te djeci čiji je roditelj invalid.

II. PRAVA U OBLASTI DJEČJE ZAŠTITE

Član 8

Prava u oblasti dječje zaštite u smislu ovog zakona su:

1. naknada plate za vrijeme porodiljskog odsustva;
2. materinski dodatak;
3. pomoć za opremu novorođenčeta;
4. dodatak za djecu;
5. posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica.

1. Naknada plate za vrijeme porodiljskog odsustva

Član 9

Naknada plate ženi – majci, odnosno ocu, usvojitelju ili staratelju djeteta u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja odnosno njege djeteta ostvaruje se u skladu s propisima o radnim odnosima koji važe u Distriktu.

2. Materinski dodatak

Član 10

Pravo na materinski dodatak ostvaruje svaka nezaposlena majka, koja na Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Zavod) ima prijavu, te je kao takva na evidenciji najmanje od šest (6) mjeseci, što dokazuje uvjerenjem iz Zavoda, te priloženom dokumentacijom iz člana 2 ovog zakona.

Materinski dodatak se isplaćuje u trajanju od dvanaest (12) mjeseci za svako novorođeno dijete u porodici, a za blizance u trajanju od osamnaest (18) mjeseci i iznosi 50% od prosječne mjesečne neto plate u Distriktu, utvrđene prema posljednjem objavljenom podatku od Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Direkcija) (u daljem tekstu: prosječna plata).

Za ostvarivanje prava na materinski dodatak potrebno je da jedan od roditelja djeteta ispunjava uslove iz člana 2 ovog zakona.

Član 11

(1) Pravo na materinski dodatak, u skladu sa ovim zakonom, ostvaruje se za novorođenu djecu u porodici u trajanju od 360 dana (12 mjeseci) od dana rođenja djeteta, a na osnovu podnesenog zahtjeva.

(2) Rok za podnošenje zahtjeva je trideset (30) dana od dana rođenja djeteta.

(3) Na zahtjev podnesen poslije roka iz prethodnog stava, pravo se ostvaruje od prvog dana u narednom mjesecu i traje do godine dana od rođenja djeteta.

3. Pomoć za opremu novorođenčeta

Član 12

(1) Pravo na pomoć za opremu novorođenčeta ostvaruje se bez izuzetka za svako novorođeno dijete u porodici, ukoliko roditelj ili staratelj novorođenog djeteta podnese zahtjev za ostvarivanje prava na opremu za novorođenče u roku od 180 dana (6 mjeseci) od dana rođenja djeteta.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosilac je dužan da dostavi i dokaz o prebivalištu u Brčko distriktu BiH u trajanju od najmanje dvije godine neprekidno do dana podnošenja zahtjeva i rodni list novorođenog djeteta.

(3) Nadzor nad ostvarivanjem ovog prava vrši Pododjeljenje za socijalnu zaštitu.

(4) Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta ostvaruje se u iznosu od 25% (dvadesetpet posto) od prosječne mjesečne plate u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

4. Dodatak za djecu

Član 13

Pravo na dodatak za djecu, kao novčano davanje, ima svaki građanin Brčko distrikta pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

Član 14

Dodatak na djecu, u skladu s članom 13 ovog zakona, nema građanin Distrikta koji ima registrovano privatno preduzeće, samostalnu radnju ili se bavi drugim vidom privatne djelatnosti koja podliježe plaćanju poreza ili paušala, kao i lica čija primanja prelaze cenzus od 15% prosječne plate u Distriktu po članu domaćinstva.

Član 15

Pravo na dječji dodatak obavezno pripada djetetu do navršene petnaeste (15) godine života ukoliko ispunjava uslove predviđene ovim zakonom.

Djeca starija od petnaest (15) godina života ostvaruju pravo na dječji dodatak:

1. ako se nalaze na redovnom obrazovanju u osnovnim, srednjim i višim školama, akademijama ili fakultetu, a najduže do navršene dvadeset šeste (26) godine života;
2. ako su nesposobna za samostalan život i rad, a nesposobnost je nastupila do petnaeste (15) godine života ili u toku redovnog obrazovanja, za cijelo vrijeme trajanja nesposobnosti.

Dječji dodatak isplaćuje se i za vrijeme školskog raspusta. Rok za dostavljanje školskih potvrda je sljedeći:

- a) za djecu koja navršavaju petnaest (15) godina, na kraju školske kalendarske godine, roditelj se obavezuje na donošenje potvrde o završenom razredu, a u septembru mjesecu za svaku školsku godinu od 1. septembra do 30. septembra obavezuje se na donošenje potvrde o daljem nastavljanju školovanja;
- b) za djecu srednjoškolskog uzrasta, roditelj se obavezuje na donošenje potvrde o redovnom školovanju, i to u periodu od 1. septembra do 30. septembra za svaku školsku godinu;
- c) za djecu studente do navršene dvadeset šeste (26) godine života, obaveza je donošenja potvrde o redovnom školovanju, i to u periodu od 1. oktobra do 31. oktobra za svaku godinu.

Član 16

Dječji doplatak pripada djeci koja su smještena u ustanove dječje i socijalne zaštite i socijalno-obrazovne ustanove.

Član 17

Dodatak za djecu pripada samo za djecu koja imaju prebivalište ili privremeni boravak na teritoriji Distrikta.

Član 18

Pravo na dodatak za djecu ostvaruje se za djecu u porodici u zavisnosti od materijalnog položaja porodice, rasporeda rađanja i uzrasta djece, na osnovu podnesenog zahtjeva.

Nezavisno od materijalnih uslova porodice i redoslijeda rođenja, dodatak za djecu pripada djetetu za koje je nadležni organ donio akt o razvrstavanju zbog ometenosti u razvoju.

Pravo iz stava 2 ovog člana pripada djetetu do navršenih dvadeset šest (26) godina života.

Član 19

Pravo na dodatak za djecu ostvaruje se od prvog dana u narednom mjesecu u odnosu na podneseni zahtjev.

Član 20

Pravo na dodatak za djecu ostvaruje se:

1. ako porodica ostvaruje pravo na socijalnu pomoć u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti;
2. ako ukupan mjesečni prihod po članu porodice ne prelazi 15% prosječne plate, a katastarski prihod po članu porodice u prethodnoj godini ne prelazi 3% prosječnog katastarskog prihoda po 1 hektaru zemljišta.

Član 21

Djetetu bez oba ili jednog roditelja, djetetu bez roditeljskog staranja, porodici koja ima dijete ometeno u psihičkom ili fizičkom razvoju, porodici u kojoj su oba ili jedan roditelj invalidi od I do VI (završno sa VI) grupe – kategorije i samohranom roditelju pripada pravo na uvećan dječji doplat, bez obzira na imovinske uslove, uvećan za 50% (pedeset posto).

Član 22

Visina dodatka na djecu iznosi 10% od prosječne mjesečne plate ostvarene u Brčko distriktu BiH.

5. Posebni psihosocijalni tretman za bračne drugove koji žele djecu i za trudnice

Član 23

Pravo na poseban psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica ostvaruje se u porodičnom savjetovalištu obrazovanom pri Centru za socijalni rad Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centar za socijalni rad).

Za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, mogu se osnovati posebne ustanove u skladu sa zakonom.

INSTITUCIJA REVIZIJE

Član 24

Centar za socijalni rad koji pruža usluge socijalnog rada u postupku rješavanja prava iz oblasti dječje zaštite, može bilo kada da izvrši reviziju nad priznatim pravom korisnika, ukoliko dođe do promjene okolnosti koje utiču na ostvareno pravo.

Službenik Centra za socijalni rad može izlaskom u terensku posjetu i uvidom na licu mjesta da izvrši službeno dokazivanje stvarnog odsustvovanja ili prisustva podnosioca zahtjeva na prava iz dječje zaštite, kao i korisnika nad priznatim pravom iz dječje zaštite, najviše 2 puta u toku

jednog mjeseca u različitom vremenskom periodu. Terenska posjeta pored zvaničnog izvještaja službenog lica mora biti usklađena i sa izjavama najmanje 2 (dva) mještanina.

III. DJEČJA NEDJELJA

Član 25

Radi stvaranja povoljnijih uslova za razvoj zaštite djece i proširivanja njenog materijalnog osnova uvodi se «Dječja nedjelja».

Član 26

Prva sedmica u oktobru svake godine određuje se kao «Dječja nedjelja» na teritoriji Distrikta.

Član 27

Za vrijeme trajanja «Dječje nedjelje» naplaćivaće se doprinosi:

1. 1% na vozne karte u međumjesnom i međunarodnom željezničkom, brodskom, avionskom i autobuskom saobraćaju;
2. 1% na ulaznice za pozorišne i bioskopske predstave i sve druge priredbe gdje je pristup dozvoljen s plaćenom ulaznicom;
3. 1% na ulaznice za sportske utakmice i sportske priredbe;
4. 20% na poštanske pošiljke u unutrašnjem saobraćaju, osim na pošiljke novina i časopisa.

Član 28

Naplaćivanje novčanih iznosa utvrđenih ovim zakonom, privredna društva, poslodavci i druga pravna i fizička lica, koja vrše naplatu na području Distrikta, dužna su da uplate te iznose na poseban račun budžeta Distrikta u roku od petnaest (15) dana po isteku mjeseca oktobra.

Član 29

Nadležno odjeljenje koje se bavi poslovima dječje zaštite, uplaćena i obezbijeđena sredstva u budžetu Distrikta s pozicije «Dječja nedjelja», raspoređuje organizatorima manifestacija i akcija posvećenih djeci i unapređivanju razvoja društvene brige o djeci.

IV. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Član 30

U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 31

O pravima utvrđenim ovim zakonom u prvom stepenu rješava nadležni Centar za socijalni rad.

O žalbi protiv rješenja prvostepenog organa rješava Apelaciona komisija Brčko distrikta.

Drugostepeno rješenje Apelacione komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 32

Postupak za ostvarivanje prava po Zakonu o dječjoj zaštiti pokreće se na zahtjev lica, odnosno članova domaćinstva koji su dužni uz zahtjev za ostvarivanje prava utvrđenih ovim zakonom priložiti svu potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje konkretnog prava.

Potrebnu dokumentaciju čine:

- izvod iz matične knjige rođenih za svu djecu;
- kućna lista;
- uvjerenje iz katastra;
- uvjerenje iz Direkcije;
- izvod iz matične knjige vjenčanih (za roditelje);
- presuda o razvodu braka (ukoliko je prisutan prekid bračne zajednice roditelja);
- potvrda o redovnom školovanju za dijete (ili djecu);
- rješenje o kategorizaciji (ukoliko je prisutno u porodici dijete sa smetnjama u razvoju);
- ovjera prihoda članova porodičnog domaćinstva s kućne liste (prihodi iz radnog odnosa, penzija i sl.);
- uvjerenje sa Biroa za zapošljavanje.

Član 33

Prava po ovom zakonu pripadaju korisniku od prvog dana narednog mjeseca u odnosu na podnošenje zahtjeva.

Član 34

Korisnik prava po ovom zakonu dužan je da prijavi svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje i obim tog prava, u roku od trideset (30) dana od dana nastale promjene.

Član 35

Korisnici koji su ostvarili pravo na dječji dodatak dužni su da dostave potrebnu dokumentaciju za produženje prava u revizijskom postupku u periodu od 1. februara do 31. marta svake godine.

V. OSIGURANJE SREDSTAVA

Član 36

Sredstva za ostvarivanje prava iz domena dječje zaštite obezbjeđuju se:

1. u budžetu Distrikta;
2. doprinosima;
3. porezima;
4. donacijama,
5. i svim drugim načinima u skladu sa zakonom.

Do donošenja odgovarajućih propisa koji će regulisati pribavljanje sredstava iz prethodnog stava, gradonačelnik je ovlašćen da donese Odluku o privremenim stopama i načinima finansiranja.

V/a. KAZNENE ODREDBE

Član 36a

Novčanom kaznom kazniće se:

- a) lice – podnosilac zahtjeva za koje službenik Centra za socijalni rad terenskom posjetom utvrdi stvarno odsustvovanje s prijavljene adrese tj. mjesta prebivališta, i to novčanim iznosom od 100,00 KM;
- b) lice – korisnik prava na dječju zaštitu za kojeg službenik Centra za socijalni rad terenskom posjetom utvrdi stvarno odsustvovanje s prijavljene adrese tj. mjesta prebivališta, i to novčanim iznosom od ukupno dobijenih isplata po pravu koje je koristio do dana utvrđivanja činjeničnog stanja.

U slučajevima iz tačkaka a i b ovog člana, predstavnik Centra za socijalni rad službeno dostavlja zaprimljeni zahtjev ili kompletan predmet korisnika Pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH, kako bi se pred Tužilaštvom pokrenuo krivični postupak.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37

Dosadašnji korisnici koji su ostvarili prava, kao i lica koja su podnijela zahtjev za ostvarivanje prava povodom kojeg nije doneseno rješenje po propisima o dječjoj zaštiti koji su se primjenjivali na teritoriji Distrikta do dana stupanja na snagu ovog zakona, dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava po ovom zakonu.

Licima iz stava 1 ovog člana, koja ne podnesu zahtjev u roku iz stava 1 ovog člana, prestaje dalje ostvarivanje prava.

Član 38

Postupci za ostvarivanje prava, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, koji nisu završeni, završiće se po odredbama ovog zakona.

Član 39

Odjeljenje nadležno za poslove dječje zaštite će radi sprovođenja ovog zakona, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti odgovarajuće propise i opšte akte iz svoje nadležnosti.

Član 40

Do donošenja propisa iz člana 35 ovog zakona primjenjivaće se propisi i opšti akti iz oblasti dječje zaštite koji su se primjenjivali na teritoriji Distrikta do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 41

Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriji Distrikta prestaje primjena propisa o dječjoj zaštiti, koji su se do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivali na teritoriji Distrikta, izuzev propisa i opštih akata iz člana 36 ovog zakona.